

AKTA KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI

**NR 27
ROK 2015**

Warszawa 2016

SEKRETARIAT KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI

**Uchwała nr 25/370/2015
Konferencji Episkopatu Polski
z dnia 7 października 2015 r.
w sprawie przyjęcia dokumentów
dotyczących materii Eucharystii**

Konferencja Episkopatu Polski podczas 370. Zebrania Plenarnego, które odbyło się w Warszawie w dniach 6-7 października 2015 r., na podstawie art. 19 Statutu KEP przyjęła dwa dokumenty przygotowane przez Komisję ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów: *Wskazania w sprawie materii Eucharystii* oraz *Zarządzenie do Wskazań w sprawie materii Eucharystii dotyczące rejestru producentów oraz dostawców chleba i wina mszalnego do celebracji Eucharystii*.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

+ *Stanisław Gądecki*
Arcybiskup Metropolita Poznański
Przewodniczący KEP

+ *Artur G. Miziński*
Sekretarz Generalny KEP

Wskazania w sprawie materii Eucharystii

1. „Eucharystia jest «źródłem i zarazem szczytem całego życia chrześcijańskiego. «Inne zaś sakramenty, tak jak wszystkie kościelne posługi i dzieła apostołstwa, wiążą się ze świętą Eucharystią i do niej zbieżają. W Najświętszej bowiem Eucharystii zawiera się całe duchowe dobro Kościoła, a mianowicie sam Chrystus, nasza Pascha»¹. Sprawowanie zaś Eucharystii jest czynnością Chrystusa i Kościoła, w której nasz Pan Jezus Chrystus, przez posługę kapłana, ofiaruje siebie samego, substancjalnie obecnego pod postaciami chleba i wina, Bogu Ojcu, wiernym zaś, złączonym z Nim w Jego Ofierze, oddaje siebie jako pokarm duchowy². Dlatego Kościół troszczy się o wszystkie szczegóły dotyczące świętej celebracji Eucharystii, w sposób szczególny zaś o chleb i wino, aby spełniały zadość wszystkim wymaganiom prawa kościelnego, a przez to czyniły tę celebrację ważną i godziwą.

2. W ostatnich latach w Polsce rozpowszechniła się praktyka wypieku hostii oraz sprowadzania i dystrybucji wina mszalnego w dużej części poza kontrolą kompetentnej władzy kościelnej, odpowiedzialnej za prawdziwość materii Eucharystii. Osoby zajmujące się powyższą działalnością nie zawsze posiadają rekomendację od swojego księdza proboszcza i często działają na własną rękę bez porozumienia, zezwolenia i współpracy ze swoją kurią diecezjalną. Dlatego Komisja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski czuje się zobowiązana przedstawić niniejsze wskazania, które są w tym temacie uzupełnieniem wcześniejszych i dopowiedzeniem do nich.

Chleb

3. Wypiek hostii był w tradycji Kościoła otoczony szczególnym szacunkiem. Często tej czynności towarzyszyła modlitwa, a przygotowujący taki chleb mieli świadomość, że już w pewien sposób dotykają sacrum Eucharystii. Ten klimat bywa utracony, gdy wypiek hostii staje się zwykłą działalnością przemysłową i komercyjną. Dlatego prosi się wszystkich, którzy to zadanie podejmują, aby spełniali je z najwyższym szacunkiem. Godne polecenia są hostie wypiekane przez osoby konsekrowane, zwłaszcza żyjące w zakonach kontemplacyjnych, dla których wypiek hostii jest niekiedy jedynym środkiem utrzymania.

¹ KKK, nr 1324.

² Por. KPK, kan. 899 § 1.

³ Por. KPK, kan. 924 § 2.

4. Zasady dotyczące przygotowania chleba do celebracji Eucharystii określa Kodeks Prawa Kanonicznego³ oraz Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego⁴. Przypomina je i szerzej wyjaśnia instrukcja *Redemptionis Sacramentum*: „Chleb, którego używa się przy sprawowaniu Najświętszej Ofiary eucharystycznej, powinien być niekwaszony, czysto pszenny i świeżo upieczony, tak aby nie było żadnego niebezpieczeństwa zepsucia. Wynika z tego, że chleb wykonany z innej substancji, nawet zbożowej, lub taki, do którego została dodana znaczna ilość materii różnej od pszenicy, tak że zgodnie z powszechną opinią nie może być nazwany chlebem psennym, nie stanowi ważnej materii dla sprawowania Ofiary i sakramentu Eucharystii. Poważne nadużycie stanowi dodawanie do chleba przeznaczonego do Eucharystii innych substancji, jakimi są owoce lub cukier czy miód. Jest oczywiste, że hostie winny być wykonywane przez osoby, które odznaczają się nie tylko uczciwością, lecz również mają kompetencje do ich wykonywania i wyposażone są w odpowiednie narzędzia”⁵. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego zwraca uwagę, że: „Natura znaku domaga się tego, by materia do sprawowania sakramentu miała wygląd pokarmu. Wynika stąd, że chleb eucharystyczny, jakkolwiek niekwaszony i w formie tradycyjnej, powinien być tak przyrządzony, aby kapłan w czasie Mszy z ludem mógł rzeczywiście przełamać Hostię na kilka części i rozdzielić przynajmniej niektórym wiernym. Nie wyklucza się jednak małych hostii, gdy wymaga tego większa liczba przyjmujących Komunię świętą lub inne racje duszpasterskie”⁶. I dalej OWMR dodaje: „Należy [...] chleb strzec przed zepsuciem i zeschnięciem, które utrudniłoby jego łamanie”⁷.

5. W trosce o zachowanie właściwości chleba przeznaczonego do sprawowania Eucharystii, osoba odpowiedzialna za wypiek hostii powinna posiadać rekomendację od swojego proboszcza i złożyć przyrzeczenie wobec biskupa swojej diecezji lub jego przedstawiciela, że używać będzie w tym celu wyłącznie najczystszej mąki pszennej bez żadnych dodatków i konserwantów. Przyrzeczenie to powinno być odnawiane co 5 lat. Dopiero po spełnieniu powyższych wymogów otrzyma upoważnienie, do przygotowywania chleba do sprawowania Eucharystii. Po jego przygotowaniu umieszcza na opakowaniu swój adres i datę wypieku.

Wino

6. O winie stanowiącym materię sakramentu Eucharystii mówi Kodeks Prawa Kanonicznego⁸ oraz Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego⁹. Zasady te przypomina i powtarza Instrukcja *Redemptionis Sacramentum*, dodając zachętę do ich wiernego przestrzegania: „Wino, jakiego używa się przy sprawowaniu Najświętszej Ofiary eucharystycznej, powinno być naturalne, z winogron, czyste i nie zepsute, bez domieszki obcych substancji. Z troskliwością należy dbać, aby wino przeznaczone do Eucharystii było przechowywane w doskonałym stanie i nie skwaśniało. Absolutnie zakazuje się używania wina, którego prawdziwość i pochodzenie byłyby wątpliwe: Kościół bowiem wymaga pewności, jeśli chodzi o warunki konieczne do ważności sakramentów. Żaden pretekst nie może usprawiedliwić użycia jakichkolwiek innych napojów, które nie stanowią ważnej materii”¹⁰. Przepis ten został także powtórzony przez OWMR, nr 322: „wino do celebrowania Eucharystii powinno być z owocu winnego krzewu (por. Łk 22, 18), naturalne i czyste, to jest bez jakichkolwiek dodatków obcych substancji”.

7. Kongregacja Doktryny Wiary dnia 2.08.1922 roku wyraziła zgodę na siarkowanie wina – inaczej sulfatację, która polega na wprowadzeniu do moszczu lub wina pewnej ilości gazowanego SO² (kwasu siarkowego) lub jego soli (siarczynu lub pirosiarczynu), hamujących rozwój drożdży dzikich i innych niepożądanych drobnoustrojów, ale nie niszczących drożdży szlachetnych¹¹. Siarko-

³ Por. OWMR, nr 320-321.

⁴ Instrukcja *Redemptionis Sacramentum*, nr 48.

⁵ OWMR, nr 321.

⁶ OWMR, nr 323.

⁷ Por. KPK, kan. 924 § 3.

⁸ Por. nr 322; zob. też nr 323.

⁹ Instrukcja *Redemptionis Sacramentum*, nr 50.

¹¹ *Leges Ecclesiae*, t.1, X. Ochoa (red.), Romae 1966, s. 492-493; F. Bączkiewicz, *Podręcznik prawa kanonicznego*, t. 2, s. 26, przyp.16.

wanie wina służy też jego utrwalaniu, gdyż kwas siarkowy jest środkiem konserwującym. Dodatki, których celem jest konserwacja wina, są dozwolone i nie naruszają ani ważności, ani godziwości materii. Siarkowanie to normalny proces produkcji wina. Całkowicie pozbawione siarczynów wina właściwie nie istnieją¹².

Ponadto Kongregacja Nauki Wiary w dniu 6.05.1974 roku wyraziła zgodę na używanie do Mszy Świętej również wina słodzonego na sucho, o ile dodatek ten był konieczny do celów czysto konserwujących i nie zmienia substancji wina¹³. Z tego wynika, że wzbogacanie (nasycanie) wina mszalnego może następować tylko jako szaptalizacja, to znaczy słodzenie na sucho niesfermentowanym sokiem winogronowym.

Słodzenie na mokro, to znaczy cukrem, jest wyraźnie zakazane w przygotowaniu wina mszalnego.

Aby mieć pewność, co do jakości wina stosowanego do świętowania Eucharystii, określa się dolną granicę ciężaru moszczu tzn. cukru naturalnego w jednym litrze moszczu winogronowym w czasie zbiorów dla win mszalnych, w zależności od kraju pochodzenia wina, na 78° Oechsli, KMW-15,6, Baume- 10,05, Brix/Baling-18,09, tzn. 188 g/l.

8. Obowiązkiem jest nabywanie wina mszalnego u upoważnionego przez kurię diecezjalną producenta wina mszalnego, względnie dystrybutora, którzy przed swoim biskupem złożyli przyrzeczenie, że wytwarzane lub rozprowadzane przez nich wino spełnia wszystkie warunki stawiane co do wina mszalnego, czyli że zostało wyprodukowane, nie naruszając prawa winiarskiego obowiązującego w ich kraju oraz zgodnie z prawem kościelnym, tzn. spełnia zasady podane przez Kongregację ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów oraz wytyczne Konferencji Episkopatu Polski. W celu zapewnienia łańcucha zaufania od producenta poprzez dystrybutora aż do sprowadzającego, nakazana jest formalna autoryzacja odnośnie do firm względnie osób. Konkretną formę tej autoryzacji ustala Konferencja Episkopatu Polski. Taki sposób postępowania podyktowany jest troską o zapewnienie ważnej, dozwolonej i godziwej materii Najświętszej Ofiary, jaką jest wino mszalne. Autoryzacja producenta wina mszalnego względnie dystrybutora przez Komisję ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów ma ważność dla wszystkich diecezji w Polsce.

9. Wino mszalne musi być rozlewane do butelek przez wytwórcę wina w miejscu wytworzenia, aby mieć między innymi gwarancję geograficznego pochodzenia wina. Wina mszalne muszą też spełniać wymogi dla win jakościowych w zależności od norm ściśle określonych i ujętych w prawach winiarskich w kraju ich wytworzenia.

Wino rozlewane do butelek przez producentów, mające etykietę urzędu państwa, które przeprowadza weryfikację prawdziwości wina, nie daje jeszcze pewności, że zostało wyprodukowane zgodnie z przepisami prawa kościelnego i że może być użyte jako wino mszalne. Dlatego na butelce obok państwowego potwierdzenia niezbędna jest także etykieta w języku polskim: „Wino mszalne wyprodukowane do celebracji Eucharystii przez zaprzysiężonego winiarza zgodnie ze Wskazaniemi KEP. Sprowadzający /Producent/ ...”.

10. Potrzebna jest także odpowiednia formacja duchowieństwa celem pogłębienia świadomości oraz wzbudzenia poczucia odpowiedzialności za to, aby materia używana do Eucharystii spełniała wszystkie warunki nie tylko ważnego, ale i godziwego sprawowania Mszy Świętej. Chodzi o wyrobienie poczucia odpowiedzialności u osób duchownych, aby nabywały wino z pewnych źródeł, a więc wskazanych przez biskupa miejsca, i aby wino to spełniało wymagane kryteria.

11. W celu większej kontroli nad materią Eucharystii w Kościele w naszym kraju postuluje się stworzenie ogólnopolskiego rejestru wszystkich producentów, importerów i dystrybutorów hostii i wina mszalnego. Tylko te firmy i osoby, które znajdują się w takim rejestrze, będą miały prawo do dystrybucji materii przeznaczonej do sprawowania Eucharystii.

¹² Odnośnie do określonej ilości SO₂ w zależności od ilości cukru resztkowego, w prawie winiarskim krajów Unii Europejskiej generalnie przedstawia się to następująco: wino białe poniżej 5g cukru na litr / 200 mg SO₂/L, a powyżej 5g cukru na litr /250mgSO₂/L, wino czerwone poniżej 5g cukru na litr / 150 mg SO₂/L, powyżej 5g cukru na litr / 200 mg SO₂

¹³ Dekret Kongregacji Nauki Wiary z dnia 6 maja 1974 roku (Prot. Nr 412/57).

Każdy biskup diecezjalny zachowuje przy tym autonomię, co do określania osób i firm rozprawiających materię Eucharystii na terenie swojej diecezji.

Szczegółowe kwestie związane z zatwierdzaniem producentów i dostawców hostii i komunikantów oraz wina mszalnego reguluje dołączone do niniejszych Wskazań... „Zarządzenie do Wskazań w sprawie materii Eucharystii, dotyczące rejestru producentów i dostawców chleba do celebracji Eucharystii i wina mszalnego.

Sytuacje szczególne

12. Osoby chore na celiakię, które nie mogą spożywać glutenu – czyli białka roślinnego zawartego w chlebie – mogą przyjmować Komunię Świętą pod postacią wina lub korzystać ze specjalnie przygotowanych hostii zawierających niewielką ilość glutenu. W przygotowaniu takich hostii należy stosować następujące zasady:

- a. „Jeśli chodzi o pozwolenie na użycie chleba z niewielką zawartością glutenu:
  - A. Może być ona udzielona przez Ordynariuszy prezbiterom i świeckim chorym na celiakię, po wcześniejszym przedstawieniu zaświadczenia lekarskiego.
  - B. Warunki ważności materii: 1) specjalne hostie «quibus glutinum ablatum est» są materią nieważną; 2) są natomiast materią ważną, jeśli jest w nich obecna ilość glutenu wystarczająca do otrzymania wypieku chleba, nie zostały dodane materie obce, zaś postępowanie zastosowane do ich otrzymania w żadnym wypadku nie zmienia istoty chleba¹⁴.
- b. Biskupi polscy w nocy z 30 kwietnia 2004 roku zachęcali osoby chore na celiakię do przyjmowania Komunii Świętej pod postacią wina¹⁵. Na Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski w dniu 11 marca 2009 roku zezwolili na używanie hostii niskoglutenuowych, wypiekanych w firmach posiadających kościelny certyfikat.
- c. Wypiek hostii z niewielką ilością glutenu wymaga specjalizacji w tej dziedzinie.
- d. Hostie niskoglutenuowe należy konsekrować na oddzielnej patenie. Przed udzieleniem Komunii Świętej osobom chorym na celiakię szafarz powinien wypuścić palce, gdyż nawet bardzo małe cząsteczki chleba, pozostające na palcach podczas podnoszenia Hostii lub udzielania Komunii Świętej, zawierają szkodliwą ilość glutenu.

13. Prezbiterzy, którzy nie mogą spożywać Komunii Świętej pod postacią wina, mogą otrzymać od własnego Ordynariusza pozwolenie na używanie moszczu („mustum”) z winogron. „Przez «mustum» rozumie się świeży winny sok lub także sok przechowywany, zatrzymując jego fermentację (przez zamrożenie lub inne metody, które nie zmieniają jego natury)”. Gdy prezbiterzy ci sprawują Eucharystię w koncelebrze, przyjmują Komunię Świętą «per intinctionem»¹⁶.

WZORY FORMULARZY PRYZRZECZENIA

Przyrzeczenie

firmy: Nazwa firmy / Imię i nazwisko

Adres

jako: producent **hostii i komunikantów**

Ja NN. przyrzekam, że przy wypiekaniu hostii i komunikantów będę przestrzegał dyscypliny kościelnej dotyczącej materii Eucharystii. Według nauki Kościoła zawartej w KPK kan. 924§2 „tylko chleb pszenny jest ważną materią Eucharystii”. „Chleb powinien być czysto pszenny i świeżo wypieczony i niekwaszony, zgodnie ze starożytną tradycją Kościoła łacińskiego” (OWMR nr 320). Zgodnie z powyższym wymaganiem Kościoła zobowiązuję się do tradycyjnej metody wypieku

¹⁴ Dekret Kongregacji Nauki Wiary z dnia 19 czerwca 1995 roku, „Anamnesis” 10 (2004), nr 36, s. 20.

¹⁵ Por. Nota Konferencji Episkopatu Polski z 30 kwietnia 2004, „Anamnesis” 10 (2004), nr 39, s. 36.

¹⁶ Por. Dekret Kongregacji Nauki Wiary z dnia 19 czerwca 1995 roku, „Anamnesis” 10 (2004), nr 36, s. 20-21.

materii na Eucharystię składającej się z mąki pszennej i wody bez dodawania do nich konserwantów i utrwalaczy.

Tak mi dopomóż Bóg!

Miejsce i data podpis.....

Uwierzytelnia się powyższy podpis:

Miejscowość, data

.....pieczęć.....podpis biskupa miejsca lub jego delegata

Przyrzeczenie

firmy: Nazwa firmy / Imię i nazwisko

Adres

jako: **dostawca wina mszalnego**

Ja NN., właściciel firmy zajmującej się handlem wina, przyrzekam, że podczas wykonywania zamówień na wina mszalne, będę dostarczał tylko te wina, które będą pochodziły z wiadomych szczepów winnych, wiadomego miejsca produkcji, pochodzenia i tylko od takich producentów wina mszalnego, którzy są zaprzysiężeni, że przy jego produkcji przestrzegają norm prawa winiarskiego swojego kraju i spełniają zasady podane przez Kongregację Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów i Konferencję Episkopatu Polski.

Tak mi dopomóż Bóg!

Miejsce i data podpis.....

Uwierzytelnia się powyższy podpis:

Miejsce i data

.....pieczęć.....podpis biskupa miejsca lub jego delegata

Przyrzeczenie

firmy: Nazwa firmy / Imię i nazwisko

Adres

jako: **producent wina mszalnego**

Ja NN. przyrzekam, że jako właściciel firmy produkującej wino mszalne, przestrzegam będę norm prawa winiarskiego mojego kraju oraz dyscypliny i przepisów Kościoła dotyczących materii Eucharystii, zawartych w Prawie kanonicznym oraz wypowiedziach Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów i Konferencji Episkopatu Polski.

Tak mi dopomóż Bóg!

Miejsce i data podpis.....

Uwierzytelnia się powyższy podpis:

Miejsce i data

.....pieczęć.....podpis biskupa miejsca lub jego delegata

Diecezja ..... , dnia .....
Kuria Diecezjalna
ul. ....
.....

Licencja dla dostawcy wina mszalnego

Szanowny Pan.....

na podstawie złożonej przysięgi w dniu ..... w ....., gdzie zobowiązał się Pan jako dostawca wina mszalnego do dostarczania win do sprawowania Eucharystii z wiadomych szcepów winnych, wiadomego miejsca produkcji, pochodzenia i producentów wina mszalnego, którzy są zaprzysiężeni, że przy produkcji win mszalnych przestrzegają norm prawa winiarskiego swojego kraju i spełniają zasady podane przez Kongregację Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów i Konferencję Episkopatu Polski, uznają Pana za dostawcę wina mszalnego w diecezji .....

Niniejsza licencja jest ważna do dnia .....

pieczęć .....

podpis biskupa.....

Diecezja ..... , dnia .....
Kuria Diecezjalna
ul. ....
.....

Licencja dla producenta hostii i komunikantów

Szanowny Pan.....

na podstawie złożonej przysięgi w dniu ..... w ....., gdzie zobowiązał się Pan, że przy wypiekaniu hostii i komunikantów będzie przestrzegał dyscypliny kościelnej, czyli stosował tradycyjną metodę wypieku materii na Eucharystię składającą się z mąki pszennej i wody bez dodawania do nich konserwantów i utrwalaczy, uznają Pana za producenta hostii i komunikantów w diecezji .....

Niniejsza licencja jest ważna do dnia .....

pieczęć .....

podpis biskupa.....

Dokument został przyjęty podczas 361. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie, które odbyło się w dniach 5-6 marca 2013 r.

Dokument został znowelizowany podczas 370. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie, które odbyło się 6-7 października 2015 r.

Zarządzenie do Wskazań w sprawie materii Eucharystii dotyczące rejestru producentów oraz dostawców chleba i wina mszalnego do celebracji Eucharystii

1. Konferencja Episkopatu Polski, decyzją z dnia 6 marca 2013 roku, podjętą podczas 361. Zebrania Plenarnego, przyjęła dokument zatytułowany „*Wskazania w sprawie materii Eucharystii*”¹. W powyższym dokumencie zawarte zostały wytyczne, które winny być zachowane przy produkcji i dostarczaniu wina mszalnego, jak również przy wypieku chleba do celebracji Eucharystii.

Wspomniany dokument zawiera m.in. postulat stworzenia ogólnopolskiego rejestru producentów i dostawców wina mszalnego i chleba do celebracji Eucharystii. Określa również sens i cel istnienia takiego rejestru: „Tylko te firmy i osoby, które znajdują się w takim rejestrze, będą miały prawo do dystrybucji materii przeznaczonej do sprawowania Eucharystii”². Każdy biskup diecezjalny zachowuje przy tym autonomię, co do określania osób i firm rozprawdzających materię Eucharystii na terenie swojej diecezji.

Niniejsze zarządzenie, dotyczące producentów i dostawców wina mszalnego oraz chleba do celebracji Eucharystii, stanowi zatem praktyczną realizację wspomnianego powyżej postulatu.

2. Osoby i firmy, które chcą przygotowywać komunikanty i hostie do celebracji Eucharystii powinny wykazać się znajomością przepisów Kościoła w tej materii, jak też przedstawić rekomendację swojego proboszcza.

W razie jakichkolwiek wątpliwości co do jakości oferowanych komunikantów i hostii można skierować proponowany chleb do celebracji Eucharystii do specjalistycznego laboratorium celem dokonania dokładnych badań na koszt jego producenta.

3. Natomiast osoby i firmy, które chcą oferować wino mszalne, ale tylko takie wino, które zostało wyprodukowane zgodnie z prawem winiarskim kraju pochodzenia, powinny przedstawić w kurii diecezjalnej właściwej miejscu ich działalności, poniższe dokumenty:

- zaświadczenie, stwierdzające że producent wina, którego produkt ma być zakwalifikowany i rozprowadzany jako wino mszalne, należy do związku winiarzy swojego kraju;
- zaświadczenie od biskupa miejsca, że dana osoba jest zaprzysiężonym producentem lub dostawcą wina mszalnego;
- zaświadczenie o zgłoszeniu konkretnego wina jakościowego wraz z badaniami laboratoryjnymi, gdzie podana jest ilość cukru naturalnego w moszczu w czasie zbiorów, i zatwierdzeniu go przez powołane do tego instytucje krajowe (np. instytuty wina);
- certyfikat konkretnego wina jakościowego, zawierający informacje na temat państwa, kraju winnego, miejscowości, stoku, szczepu, roku zbiorów, z którego pochodzi, ilości cukru naturalnego w moszczu (nie mniej niż Öechsle - 78, KMW - 15,6, Baume - 10,5, Brix/ Balling - 18,9, czyli 188 g / litr cukru) ilość litrów wina i do ilu butelek zostało rozlane.
- w razie jakichkolwiek wątpliwości co do jakości, klasy i wartości oferowanych win, można skierować proponowane wino mszalne do specjalistycznego laboratorium celem dokonania dokładnych badań laboratoryjnych na koszt oferenta tych win.

4. Powyższe dokumenty przedstawione w oryginałach, przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego i sprawdzone pod względem formalnym w kurii diecezjalnej miejsca, gdzie znajduje się siedziba firmy, są warunkiem umożliwiającym złożenie przyrzeczenia przed biskupem miejsca lub jego przedstawicielem i otrzymanie licencji dla dostawcy wina mszalnego w danej diecezji. Licencja obejmuje ściśle określone gatunki wina. Spełnienie natomiast warunków podanych w p. 2 niniejszego *Zarządzenia*... upoważnia do złożenia przyrzeczenia i otrzymania licencji dla producenta chleba do celebracji Eucharystii. Po złożeniu przysięgi należy podpisy złożyć na trzech oryginalnych egzemplarzach tekstu przysięgi, który jeden zostaje w danej Kurii, drugi otrzymuje dostawca materii Eucharystii, trzeci trafia do Komisji. Licencje wydawane są na okres 5 lat, jeżeli przysięga nie zostanie w odpowiednim terminie odnowiona automatycznie autoryzacja staje się nieważna.

¹ Por. Komisja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski, *Wskazania w sprawie materii Eucharystii*, w: *Anamnesis* 74 (2013) 3, 51-58, cytowane dalej jako *Wskazania* z zachowaniem wewnętrznej numeracji dokumentu.

² Por. *Wskazania*, 11.

5. Do ogólnopolskiego rejestru producentów i dostawców wina mszalnego i chleba do celebracji Eucharystii mogą być wpisane tylko te osoby i firmy, których dokumenty zostały wcześniej przesłane także do Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów i otrzymały jej pozytywną opinię. Ogólnopolski rejestr producentów i dostawców materii Eucharystii jest prowadzony na stronie internetowej Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów. Rejestr ten będzie na bieżąco przez Komisję aktualizowany.

6. Księża proboszczowie oraz osoby, które z racji pełnionych obowiązków zajmują się zakupem materii do celebracji Eucharystii, są zobowiązani w sumieniu zaopatrywać się w wino mszalne, hostie i komunikanty u tych dostawców względnie producentów, którzy zostali potwierdzeni przez kompetentną władzę kościelną. Butelki, zawierające oferowane wino mszalne, winny natomiast posiadać etykietę, w języku polskim: "Wino mszalne wyprodukowane zgodnie z zarządzeniem dotyczącym użycia wina do celebracji Eucharystii przez zaprzysiężonego winiarza. Sprowadzający... zatwierdzony przez Komisję ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów".

7. Zaleca się ustanowienie Przewodniczących Diecezjalnych Komisji Liturgicznych odpowiedzialnymi za czuwanie na ile *Wskazania w sprawie materii Eucharystii* oraz niniejsze *Zarządzenie...* są przestrzegane na terenie danej Diecezji. Czuwanie to obejmuje przede wszystkim kontrolę, od jakich producentów i dostawców jest oferowane wino mszalne, hostie i komunikanty np. w księgarniach diecezjalnych, które podlegają Kurii, czy przez objazdowych sprzedawców.

Niniejsze *Zarządzenie* zostało przyjęte przez 370. Zebranie Plenarne KEP, które miało miejsce w dniach 6-7 października 2015 r. w Warszawie.

**Uchwała nr 26/370/2015
Konferencji Episkopatu Polski
z dnia 7 października 2015 r.
w sprawie wprowadzenia
nowych lekcjonarzy mszalnych**

Konferencja Episkopatu Polski podczas 370. Zebrania Plenarnego, które odbyło się w Warszawie w dniach 6-7 października 2015 r., na podstawie art. 19 Statutu KEP, podjęła decyzję o wprowadzeniu nowych lekcjonarzy mszalnych (tom 1-5), które do użytku w liturgii wchodzi od 1. Niedzieli Adwentu 2015 r.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

+ Stanisław Gądecki
Arcybiskup Metropolita Poznański
Przewodniczący KEP

+ Artur G. Miziński
Sekretarz Generalny KEP

---

371. Zebranie Plenarne Konferencji Episkopatu Polski (26.11.2015)

**Uchwała nr 1/371/2015
Konferencji Episkopatu Polski
z dnia 26 listopada 2015 r.
w sprawie zatwierdzenia konsultora
Komisji ds. Polonii i Polaków za Granicą**

Konferencja Episkopatu Polski podczas 371. Zebrania Plenarnego, które odbyło się w Częstochowie na Jasnej Górze w dniu 26 listopada 2015 r., na podstawie art. 49 i 51 Statutu KEP, zatwier-